

NRC, 16 maart 2013

## **‘Politiek ongeschikt’, maar vooruit. SGP-vrouwen mogen op de kieslijst**

- Lex Boon

Een vrouw die sinds twee maanden lid is van de SGP luistert naar partijleider Kees van der Staaij tijdens de partijdag. Foto ANP / Martijn Beekman

Bij de SGP worden alle formele belemmeringen voor vrouwen om zich verkiesbaar te stellen weggenomen. Daarmee hebben de leden vandaag ingestemd op de partijraad in Hoevelaken. De kwestie is al vele jaren een heet hangijzer voor de SGP.

[Zoals verwacht](#) is vandaag besloten dat de partij in het reglement opneemt dat het geslacht van kandidaten niet bepalend mag zijn bij de selectie van kandidaten. Van de aanwezige leden stemden er 320 voor en 85 tegen. Ook werd er een keer blanco gestemd.

## **Op papier mogen vrouwen meedoen**

Het beginselprogramma van de partij wordt echter niet aangepast. In artikel tien van die beginselen staat dat het “zitting nemen in politieke organen” in strijd is met de roeping van de vrouw. Volgens de partij zijn vrouwen dus politiek ongeschikt, maar op papier mogen ze wel met de partij meedoen. Dat wringt, maar juridisch lijkt het houdbaar, schreef NRC onlangs:

“De partij heeft met allerlei juristen overlegd, ook van buiten de partij, en met het ministerie van Binnenlandse Zaken. Daar is ook de verwachting dat deze oplossing standhoudt.”

De SGP werd min of meer tot de veranderingen gedwongen door [een uitspraak](#) van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Dat oordeelde in de zomer van 2012 dat de SGP vrouwen moet toelaten op de kieslijsten. De Hoge Raad had eerder op grond van het discriminatieverbod hetzelfde geëist. “Wij ervaren dit als inbreuk op onze ruimte en vrijheid om Gods woord in opvattingen te vertalen”, zei partijleider Kees van der Staaij hierover.

Een vrouw die sinds twee maanden lid is van de SGP luistert naar partijleider Kees van der Staaij tijdens de partijdag.



*Een vrouw die sinds twee maanden lid is van de SGP luistert naar partijleider Kees van der Staaij tijdens de partijdag.*

## **Uitbreider verslag van wat er gebeurd is tot 9 april 2010**

NU.nl Gepubliceerd: 09 april 2010 10:12 Laatste update: 09 april 2010 14:09

### **SGP mag vrouwen niet uitsluiten van passief kiesrecht**

AMSTERDAM - De Nederlandse overheid moet maatregelen treffen om te bereiken dat de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) vrouwen niet anders behandelt dan mannen. Dat heeft de Hoge Raad vrijdag bepaald in een cassatieberoep dat was aangespannen door de Staat en de SGP. De kwestie sleept al sinds 2003.

De partij mag vrouwen in elk geval niet uitsluiten van passief kiesrecht, want daarmee handelt zij in strijd met het VN-Vrouwenverdrag.

Vrouwen moeten gewoon op de kandidatenlijsten kunnen komen, aldus de Hoge Raad, en de Staat is verplicht ervoor te zorgen dat de partij hun dit recht ook echt toekent. De rechter is echter niet bevoegd specifieke maatregelen voor te schrijven, aldus 's lands hoogste rechtscollege.

### **Reactie SGP**

De SGP vindt het besluit van de Hoge Raad onbegrijpelijk. Dat schrijft de SGP vrijdag in een eerste reactie op haar [website](#). Later vrijdag wil de SGP een persconferentie beleggen over de kwestie.

"De SGP vindt het onbegrijpelijk dat de Hoge Raad tot een andere afweging is gekomen van de grondrechten die in het geding zijn dan de Raad van State", valt te lezen.

"Dit rechtscollege heeft in december 2007 aangegeven dat de SGP ten volle een beroep kan doen op de godsdienstvrijheid, de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van vereniging." Op de website staat verder dat de SGP "met teleurstelling kennis heeft genomen" van de uitspraak.

## **Kandidatenlijsten**

De kern van de uitspraak is dat de SGP vrouwen niet mag uitsluiten van kandidatenlijsten voor de verkiezingen. De Staat moet daar effectieve maatregelen tegen nemen, aldus het hoogste rechtscollege in Nederland.

Een beroep op levensbeschouwelijke motieven gaat volgens de rechters niet op. "In een democratische rechtsstaat mag aan politieke beginselen en programma's slechts praktische uitvoering worden gegeven binnen de grenzen die wetten en verdragen daaraan stellen", staat in de uitspraak.

## **Gerechtshof**

Eind 2007 bepaalde het gerechtshof in Den Haag dat de Staat in strijd handelt met het VN-Vrouwenverdrag van 1979 door de opstelling van de SGP ten aanzien van vrouwen te gedogen.

Vrouwen mogen wel lid worden van die partij, maar worden niet op kieslijsten geplaatst en mogen geen bestuursfuncties in de partij bekleden.

## **Keuze**

Toenmalig minister Guusje ter Horst (Binnenlandse Zaken) vond dat het hof een fundamentele keuze had gemaakt tussen het verbod op discriminatie en het recht op godsdienstvrijheid. Ze wilde daarover de mening van de Hoge Raad horen.

Het hof heeft ook toen niet gezegd welke maatregelen de Staat zou moeten treffen, want daar heeft het geen bevoegdheid voor. Het intrekken van de overheidssubsidie die de partij ontvangt, is geen optie.

Nadat die in 2006 om reden van de discriminatie was stopgezet, heeft de Raad van State in 2007 bepaald dat de minister toch verplicht is subsidie te geven. De Hoge Raad stelt nu dat de rechter ook geen bevel kan geven de subsidie aan de SGP stop te zetten.

## **Conclusies**

Demissionair minister Ernst Hirsch Ballin (Binnenlandse Zaken, Justitie) hoopt dat de SGP zelf conclusies trekt uit de uitspraak van de Hoge Raad.

"We hopen dat ze bij zichzelf te rade gaan", zei Hirsch Ballin vrijdag na afloop van de wekelijkse ministerraad.

Zijn ambtenaren gaan de uitspraak van de Hoge Raad van vrijdag nu grondig bestuderen.

Hirsch Ballin respecteert de uitspraak en gaf aan dat het altijd al kabinetsbeleid was om "volledige participatie" van mannen en vrouwen te bevorderen. De minister kon niet aangeven op welke termijn hij actie onderneemt, als de SGP zelf niets zou doen.

## **Balkenende**

Ook demissionair premier Jan Peter Balkenende zei dat het kabinet de uitspraak eerst zorgvuldig moet bestuderen voor er stappen kunnen worden gezet. Het kabinet zal volgens hem "op korte termijn" met een reactie komen.

Balkenende wilde geen voorschot nemen op de mogelijke consequenties. De demissionaire status van het kabinet kan geen beletsel vormen, omdat de regering simpelweg uitvoering moet geven aan een uitspraak van het hoogste rechtscollege in Nederland.

## **Verwachten**

Journalisten wilden van de premier weten welke wettelijke maatregelen te verwachten zijn.

Balkenende en Hirsch Ballin wilden daar geen antwoord op geven en verwezen telkens naar het feit dat de uitspraak nog moet worden bestudeerd.

Ook de vraag of de SGP wel mee zou mogen doen aan de komende verkiezingen (9 juni) ontweek Balkenende met hetzelfde argument.

Wel wilde hij kwijt dat het kabinet het arrest respecteert en ook blij is met de duidelijkheid, waaraan het kabinet volgens Balkenende behoefte had. Door de uitspraak is helderheid ontstaan in de rangorde van de diverse grondrechten in Nederland.

ANP



## Vrouw stelt zich kandidaat voor SGP

NU.nl Gepubliceerd: 21 augustus 2013

Lilian Janse uit Vlissingen is de eerste vrouw die zich namens de SGP kandidaat heeft gesteld voor de verkiezingen.

Het SGP-bestuur in Vlissingen heeft haar inmiddels voorgedragen als kandidaat-lijsttrekker voor de gemeenteraadsverkiezingen komend jaar, zo bevestigt de voorzitter van de partij in Vlissingen, C. de Landmeter, tegenover NU.nl.

Janse is op het moment de enige kandidaat voor het lijsttrekkerschap in Vlissingen, maar formeel kunnen andere kandidaten zich maandag nog melden tijdens de ledenvergadering. De SGP doet in 100 plaatsen mee aan de gemeenteraadsverkiezingen, soms samen met de ChristenUnie.

SGP-afdelingen in het gehele land bereiden zich al voor op de verkiezingen, want het partijbestuur wil de voordrachten in september hebben. Janse is vooralsnog de enige vrouw die is voorgedragen.

## Democratisch

Landmeter vindt het geen probleem dat een vrouw zich kandidaat heeft gesteld. "Voor ons maakt het niet uit of die persoon een man of een vrouw is, als ze maar met hun hart voor de SGP gaan."

Mocht Janse maandag democratisch verkozen worden dan wordt ze gewoon de lijsttrekker. "Dat wordt gewoon helemaal democratisch bepaald, daar veranderen we verder niks aan."

Vrouwen konden zich voorheen bij de SGP niet verkiesbaar stellen. De Hoge Raad bepaalde eerder dat de SGP vrouwen moet toelaten op de kandidatenlijst. Na jaren procederen paste de partij haar vrouwenstandpunt begin 2013 aan.

## Partijtop

De partijtop van de SGP reageert vooralsnog laconiek op het bericht dat zich in Vlissingen een vrouw kandidaat wil stellen als lijsttrekker.

Partijleider Kees van der Staaij doet het af als een 'lokale kwestie' waar hij niet op wil ingaan, zo meldt zijn woordvoerder. Het partijbestuur reageert vooralsnog ook niet.

Het is volgens de zegsman van de partij nog geen uitgemaakte zaak dat de 40-jarige Lilian Janse ook daadwerkelijk lijsttrekker wordt. "Maandag is de ledenvergadering. Op dit moment is Janse de enige kandidaat, maar mogelijk zijn er nog mannen die zich nu alsnog kandidaat stellen. Het kan nog alle kanten op."

## Portret

Of er intensief contact is tussen het partijbestuur en de lokale afdeling in Vlissingen wil de woordvoerder niet zeggen.

Woensdagmiddag hadden er zich nog geen nieuwe kandidaten aangemeld naar aanleiding van het bericht. Janse maakte haar kandidaatschap bekend in het programma [De Vijfde Dag](#) van de EO. Het programma maakte een portret van haar die vanavond wordt uitgezonden.